

Årsrapport 2014 trafikkprosjektet 18pluss

«Hvis de liker det, vil de lære det»

Gresk mantra.

INNHOLD

- 1.0. Prosjektet 18pluss
- 2.0. Målgruppa
- 3.0. Nasjonal tiltaksplan
- 4.0. Administrasjon
- 5.0. Aktivitet
- 6.0. Markedsføring
- 7.0. Forsikrings selskapene
- 8.0. Budsjettrammer og ressursbruk
- 9.0. Erfaringer og utfordringer

Trafikksikkerhetsprosjektet 18pluss

18pluss og Trafoen er to av Vest Agder Fylkeskommunes trafikantrammede tiltak. Begge har eksistert siden 2006. Trafoen er en bygning med filmer knyttet til et pedagogisk opplegg, mens 18pluss er et modulbasert kurs, der Trafoen er den ene modulen. Skadestedsbehandling og Banekjøring med bil er de andre.

Bakgrunnen for prosjektet var den nasjonale handlingsplanen for trafikksikkerhet 2002-2011.

1.3.3. : *«Unge og uerfarne trafikanter er mye mer utsatt for ulykker enn eldre og mer erfarne trafikanter»,*

4.6.: *«Aldersgruppen 17 – 25 år er sterkt overrepresentert blant drepte og hardt skadde i trafikken»*

Fra oppstarten i 2007 har det vært gjennomført totalt 62 kurs, de siste tre årene har det vært budsjettert med 10 kurs årlig. I år avholdt vi 11 kurs. Det totale antall deltakere på hvert kurs er inntil 18. Prosjektet har blitt vist frem til ulike besøkende, og ansatte i Statens vegvesen har gjennomført kurset som del av opplæring.

18pluss går et skritt lenger enn Trafoen, der følelsene stimuleres i større grad. 18pluss kurset er mer praktisk, og ungdommene dras med gjennom handlinger der de opplever situasjoner fysisk.

De møtes ved ankomst i klasserom, der de risikovurderer seg selv etter en skalering. De deles deretter inn i tre grupper a maksimum seks stykker. Målet er å få gruppen blandet med tanke på hvilken type risikotager man selv mener man er. Gruppene ruller så mellom tre poster, banekjøring, skadested og Trafoen. Det brukes 75 min på hver post.

Vi ønsker ingen belæring og ingen pekefinger. Formålet er at den enkelte deltaker skal få en dypere kunnskap om sin egen risiko for å havne i en trafikkulykke, gjennom å få noen opplevelser i de praktiske øvelsene.

18pluss har en egen nettside www.18pluss.no og en Facebook side der man ønsker daglig aktivitet, www.facebook.com/pages/18pluss/360571693770

Ungdom er målgruppa

Målgruppa til 18pluss er ungdom mellom 18-25, som har sertifikat klasse B.

18pluss kommer inn i en tid der målgruppen ikke nåes av noe spesifikt trafikksikkerhetstilbud. De er ferdige med kjøreopplæringen, og ute av videregående skoler. De er ferske sjåførere med lite erfaring, og de er de største risikotagerne. Guttene er mer utsatt enn jentene, og har ofte dårligere impuls kontroll.

Statistikk viser at ungdom mellom 16-25 år er massivt overrepresentert i trafikkulykker.

Ungdom med ferskt førerkort har 40 ganger høyere risiko enn gjennomsnittsbilisten for å havne i en møte- eller utforkjøringsulykke i følge Trygg trafikk.

I 2011 døde det tre ungdommer i Agder i den aktuelle aldersgruppen, to i Vest- og en i Aust-Agder. Alle var menn. Det var to utforkjøringer og en møteulykke.

I 2012 døde to menn i den aktuelle aldersgruppen i Agder, begge i Vest-Agder, begge var utforkjøringer.

I 2013 døde to personer i den aktuelle aldersgruppen, en mann og en kvinne, begge i Aust-Agder. Kvinnen var passasjer i den ene bilen som kjørte ut. Sjåføren av bilen var en ung mann.

Mannen som døde var sjåfør i en lastebil som veltet. Han ble påkjørt og drept av et vogntog etter velten.

Når rapporten skrives har vi hatt én dødsulykke i den aktuelle aldersgruppen i Agder i 2014. En ung mann døde etter en utforkjøring i Vest-Agder.

(Tall hentet fra ATL/dødsulykker)

De siste fem årene har vi i snitt hatt 184 døde på veiene i Norge, 22 % av disse er i alderen 16-24 år.

I 2013 døde 187 personer, 18 % var i alderen til målgruppa.

Ser vi på hardt skadde i snitt de siste fem årene, er 25 % i alderen 16-24 år. I 2013 var 20 % av de hardt skadde i alderen til målgruppa.

(Tall hentet fra SSB)

Nasjonal Tiltaksplan

Nasjonal tiltaksplan for trafikksikkerhet på veg 2010 – 2013 hadde utvikling og gjennomføring av risikokurs for ungdom som et viktig satsingsområde.

På Agder er vi i den posisjon at vi har utvikla og gjennomført slike kurs siden 2006, knytta rundt Trafoen og 18pluss.

I Arbeidet med Nasjonal tiltaksplan for trafikksikkerhet på veg 2014-2017, understrekes det at *«Fylkeskommunenenes trafikksikkerhetsarbeid må synliggjøres bedre og innsatsen bør følges opp på lik linje med de nasjonale aktørenes tiltak»*

Det sies videre i NTP, under punkt 5.4 om ungdomstiltak, at det i grupper der en forventer å finne ungdommer med risikoatferd kan det være aktuelt med frivillige opplæringsprogrammer kombinert med bruk av kjøretøyteknologi, eventuelt koblet med belønningsordninger for å forsterke effektene.

18pluss er frivillig, det er praktisk rettet, og ungdommene blir belønnet med mulighet for billigere forsikring etter kurset. Det er åpent for alle som oppfyller kravene om alder og førerkort, og er dermed ikke så spisset som NTP'en ønsker. Vi mener likevel vi har mange høyrisikotakere på kursene.

En åpenbar risikogruppe er de som mister førerretten i prøveperioden. I 2012 anmeldte politiet 2800 personer i alderen 18-21 for fartsovertredelser og kjøring i ruspåvirket tilstand. Vi har ikke hatt 18pluss kurs spesifikt for denne gruppen, men i samarbeid med politiet har vi hatt grupper fra dem i Trafoen.

Trafoen er omtalt i NTP 2014-2017 som et prosjekt som har som mål å påvirke elevenes bevissthet, oppfatning og holdning til risiko, og øke forståelsen til årsak og konsekvensen av ulykker.

Oppfølgingstiltak 27 i NTP 2014-2017 sier at Trygg trafikk vil gjennomføre et metodeutviklingsprosjekt basert på ung-til-ung formidling. Ung-til-ung tanken er brukt i 18pluss siden oppstarten, der alle instruktørene i bilene er ungdommer i nettopp alderen 18-25.

Oppfølgingstiltak 28 i NTP 2014-2017 sier at SVV og Trygg trafikk vil ta initiativ overfor forsikringsselskapene for å etablere nye skadereduserende ordninger overfor ungdom. If og Gjensidige, som er selskapene som samarbeider med 18pluss, sier de legger stort press på ungdommer som kommer til dem for å tegne forsikring, om nettopp å ta kurset med tanke på å øke forståelsen for risikoen det innebærer å være ung sjåfør.

Administrasjon

Det har vært to endringer i styringsgruppa fra 2013.

Styringsgruppa består nå av:

Navn	Virksomhet
Egil Strømme	Vest-Agder fylkeskommune
Vidar Ose	Vest-Agder fylkeskommune
Johan Mjøland	Statens veivesen Vest-Agder
Arild Nærum	Statens veivesen Vest-Agder
Ole Rath	Trygg trafikk Vest-Agder
Inge Sørhaug	Ny leder Skandinavisk Trafikksenter
Kirsten Stangenes	Ny leder Trafoen, sekretær
Marit Bech Olsen	Prosjektleder 18pluss, sekretær

Det har vært avholdt 5 møter med styringsgruppa i 2014.

Det har ikke vært noen fellesmøter med styringsgruppe og instruktører i prosjektet i år.

Årets første møter gikk for det meste med til ansettelsen og presentasjon av den nye lederen i Trafoen. Trafoen er nå lagt under prosjektleder i 18pluss, som dermed har overordnet ansvar for begge trafikksikkerhetstiltakene. Ny leder i Trafoen har tatt plassen til Geir Sundet (tidligere leder av Trafoen) i styringsgruppa. Inge Sørhaug er ny daglig leder på Skandinavisk Trafikksenter, og har overtatt plassen etter Ole Wiktor Olsen i styringsgruppa.

Samarbeidet på tvers av tiltakene, Trafoen og 18pluss, er økt betraktelig. 18pluss og Trafoen er naturlig knyttet sammen, både fordi det benyttes mange av de samme instruktørene begge steder, og fordi Trafoen inngår som en av modulene i 18pluss. Økt samarbeid gjør samtidig begge tiltakene mindre sårbare dersom en skulle utebli av ulike årsaker.

Begge tiltakene har samme styringsgruppe, og de fleste sakene som har vært opp i møtene i år, har vært saker gjeldende Trafoen.

Da prosjektleder ble ansatt sommeren 2012, ble prosjektet vedtatt for tre nye år, men med klare signaler på at stillingen ville bli gjort fast. Stillingen som prosjektleder er fortsatt ikke fast, og dette ble tatt opp på nytt i styringsgruppa i september 2014. Prosjektleder har meddelt at hun ser seg selv som arbeidssøkende dersom stillingen ikke blir gjort fast innen prosjektperiodens slutt.

Modulansvarlige 18pluss i 2014:

Navn	Modul
Peter Zaar	Ansvarlig banekjøring
Kirsten Stangenes	Ansvarlig Trafoen
Morten Bech Olsen	Ansvarlig skadested
Tommy Tofteland	Trafo
Eivind Jensen-Tveit	Trafo

Kirsten Stangenes
Modulansvarlig Trafoen

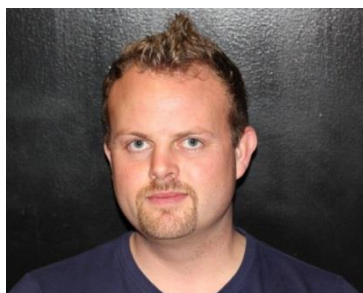
Peter Zaar
Modulansvarlig banen

Morten Bech Olsen
Modulansvarlig skadested

Tommy Tofteland
Trafoen

Eivind Jensen-Tveit
Trafoen

Marit Bech Olsen
Leder 18pluss / Trafoen

Ungdomsinstruktørene i 2014 har vært:

Navn	Virksomhet
Benedicte Watne Olsen	Student media
Carina Bech Jahnsen	Daglig leder Saksa frisørsalong
Christian Gundersen	Revisor Pricewaterhouse Coopers
Håkon Valand	Kokkelærning
Sindre Klakegg	Student fagskolen Oslo
Terje Smith Homme	Elektrolærning
Tommy Tofteland	Bilmekaniker Bertel O Steen
Lene Langeland	Barne -og ungdomsarbeider
Sara Have Nodeland	Frisørlærning

Håkon Valand

Terje Smith Homme

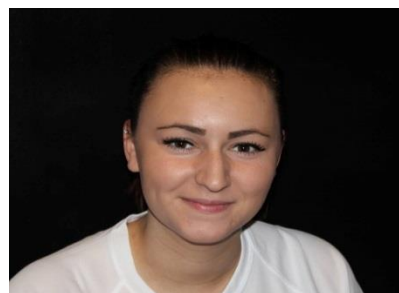
Benedicte Watne Olsen

Christian Gundersen

Sindre Klakegg

Sara Have Nodeland

Carina Bech Jahnsen

Lene Langeland

Også denne høsten har vi hatt to nye ungdomsinstruktører på opplæring, så de kan være klare for oppstart våren 2015. De har deltatt på de fire siste kursene som observatører, og fått prøvd seg litt i bilene sammen med de mer rutinerne instruktørene. Vi ser frem til å ha de på plass.

Mathilde Lidi Kvåle

Glenn Erik Jakobsen

Navn	Virksomhet
Mathilde Lidi Kvåle	Sykepleier student, UiA
Glenn Erik Jakobsen	Elektronikk ingeniør student UiA

Med antallet instruktører vi har nå, og alderen deres tatt i betraktning, så håper vi å slippe ansettelser i 2015.

Vi har også i år hatt to samlinger med instruktørene utenom kursene.

Den første samlingen hadde vi i april, rett før kursene startet opp, som en kick off. Denne gangen leide vi inn Bjørn Smith-Hald, rådgiver/pedagog og relasjonsterapeut. Bjørn har vært leid inn to ganger tidligere, i de første årene prosjektet var i gang, så han kjenner prosjektet, noe som helt klart er en fordel med tanke på hvordan han legger opp undervisningen.

Som tema hadde vi kommunikasjon og roller som ungdomsinstruktør. Bjørn har en flott måte å forelese på, med høy grad av aktivitet fra deltakernes side. Vi avsluttet med rollespill, noe som både var utfordrende og «underholdende» for alle. Vi håper vi kan leie inn Bjørn igjen ved en senere anledning.

Samlingen i høst ble lagt til kursene var ferdige i november. På denne samlingen slo vi sammen instruktørene i 18pluss og Trafoen. Dette fordi mange av instruktørene jobber i begge tiltakene, og fordi temaet vi valgte var like aktuelt på begge plasser.

Temaet denne dagen var motivasjon. Bakgrunnen for valg av tema, var at vi ved et par anledninger har fått tilbakemelding på at instruktørene virket lite engasjerte. Vi tror også at det er viktig å jobbe for å holde motivasjonen oppe når jobben du gjør innebærer en stor grad av gjentakelse.

Vi startet dagen på Skantraf med gjennomgang, opplæring og trening i bruk av nytt skjema for sikker jobbanalyse. Dette hadde Kirsten ansvar for.

Vi fortsatte med foredrag av Espen Albert, der motivasjon var tema. Espen er tenkt inn igjen på kick off'en til våren, for å fortsette der vi slapp.

Denne kvelden ble avsluttet i Kristiansand dyrepark, med nordisk villmark som tema, der vi fikk komme nærmere dyrene og avsluttet med felles middag i lavvo utpå kvelden. En flott avslutning på året.

Aktivitet

Det har vært avholdt 11 kurs totalt i 2014, det første i april og det siste i oktober.

Et kurs ble avholdt for politikere og andre i administrasjonen i kommunene som har Nullvisjon, dette for å vise frem tilbudet vi gir til ungdommene i Agder. Kurset ble svært godt mottatt, og det er ingen tvil om at kurs som dette gir oss god drahjelp med tanke på kjentgjøring.

Kursdato	Antall deltakere	Kommuner representert
29. april	17	Kristiansand, Audnedal, Flekkefjord, Kvinesdal, Sirdal, Marnardal, Grimstad Bamble, Stavanger, Forsand, Hjelmeland
6.mai	20	Kristiansand, Søgne, Mandal, Lyngdal, Farsund, Iveland
20.mai	20	Kristiansand, Søgne, Songdalen, Vennesla, Lyngdal, Audnedal, Marnardal, Risør 12 av deltakerne var fra Nullvisjonens ungdomsprosjekt i Søgne/Songdalen/Vennesla Hege Holltrø Observatør fra RPM Sør-Trøndelag
14.juni	14	Kristiansand, Søgne, Marnardal, Lyngdal, Audnedal, Vennesla, Grimstad
24.juni	12	Dette kurset var for ordførere/politikere/adm personell fra kommunene i Vest-Agder som har Nullvisjon

28.juni	18	Kristiansand, Lindesnes, Audnedal, Åseral, Hægebostad, Iveland 8 av deltakerne var fra Nullvisjonens ungdomsprosjekt i Åseral/Audnedal/Marnardal
19.august	15	Kristiansand, Audnedal, Lyngdal, Bygland, Grimstad, Arendal Deltakerne på dette kurset var fra ambulanselinja ved Møglestu vgs
30.august	18	Kristiansand, Marnardal, Åseral, Søgne, Grimstad, Birkenes, Iveland, Bygland
13.september	11	Kristiansand, Søgne, Vennesla, Arendal, Valle Dette kurset var blitt dobbelbooket på banen av Skandinavisk trafikkcenter, noe som gjorde at 9 deltakere trakk seg fra kurset da vi måtte endre tidspunkt kvelden før
27.september	19	Kristiansand, Iveland Trondheim, Moss, Vinje, Hitra, Stjørdal, Voss, Melhus, Skånland, Elverum, Asker, Oslo Her var mange av deltakerne fra skolesenteret på Kjevik
7.oktober	18	Kristiansand, Vennesla, Songdalen, Audnedal, Grimstad Bodø, Ørland , Gjesdal

I snitt i år har vi hatt 17 deltakere på kurs, altså en plass ledig pr. kurs. Jeg velger da å se bort fra kurset med politikerne, hvor frafallet var svært stort samme dag som kurset ble avholdt. ALLE kursene har vært overbooket og hatt ventelister, men fortsatt opplever vi at enkelte ikke melder avbud.

Alle får ved påmelding en skriftlig bekreftelse på påmeldingen. De får også påminnelse på SMS en mnd. før, en uke før og dagen før kurs. Dette har vist seg nyttig for å få mulighet til å erstatte de som da melder avbud. Totalt meldte 91 påmeldte avbud eller møtte ikke, av ulike grunner. Alle de som ga beskjed på forhånd ble erstattet fra ventelistene.

De som ikke møter blir kontaktet i ettertid og tilbudt ny kursdato.

Totalt har det vært deltakere fra 7 av 15 kommuner i Aust-Agder, og for første gang fra **15 av 15 kommuner i Vest-Agder**.

71 % av deltakerne har vært fra Vest-Agder (78 % i 2012, 68 % i 2013).

18 % har vært fra Aust-Agder (22 % i 2012, 29 % i 2013).

11 % har vært fra kommuner utenfor Agder. (3 % i 2013)

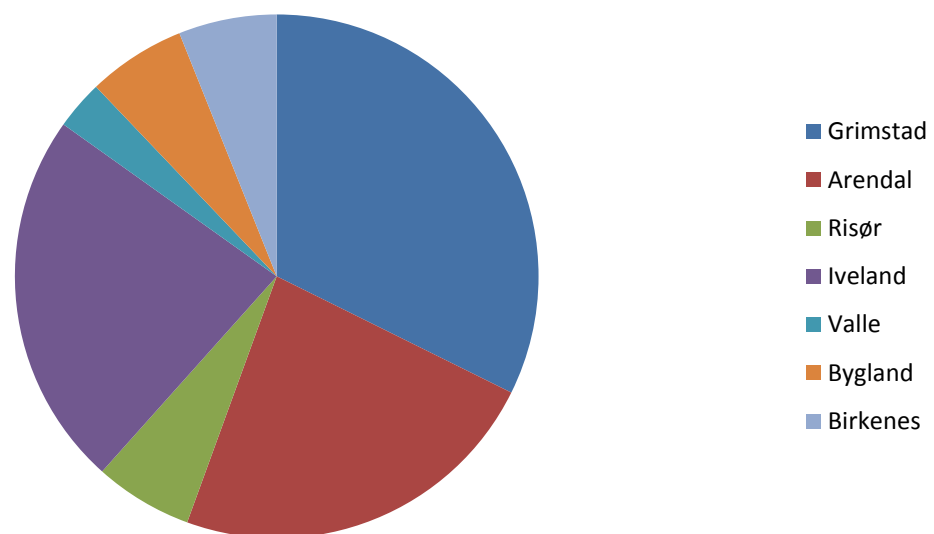
Det er ingen tvil om at kurset er gjort mer kjent i Vest-Agder, spesielt gjennom det tette samarbeidet med Nullvisjonen. Dette har gjort at vi bl.a. har lettere tilgang på skolene gjennom trafikksikkerhetsdagene som kjøres på nesten alle videregående skolene i Vest-Agder.

Kjentgjøringen på politisk plan gjennom besøkene i Knutepunkt Sør, Listerrådet og Lindesnesrådet har også gjort at vi lettere blir invitert når trafikksikkerhet er temaet i ulike sammenhenger.

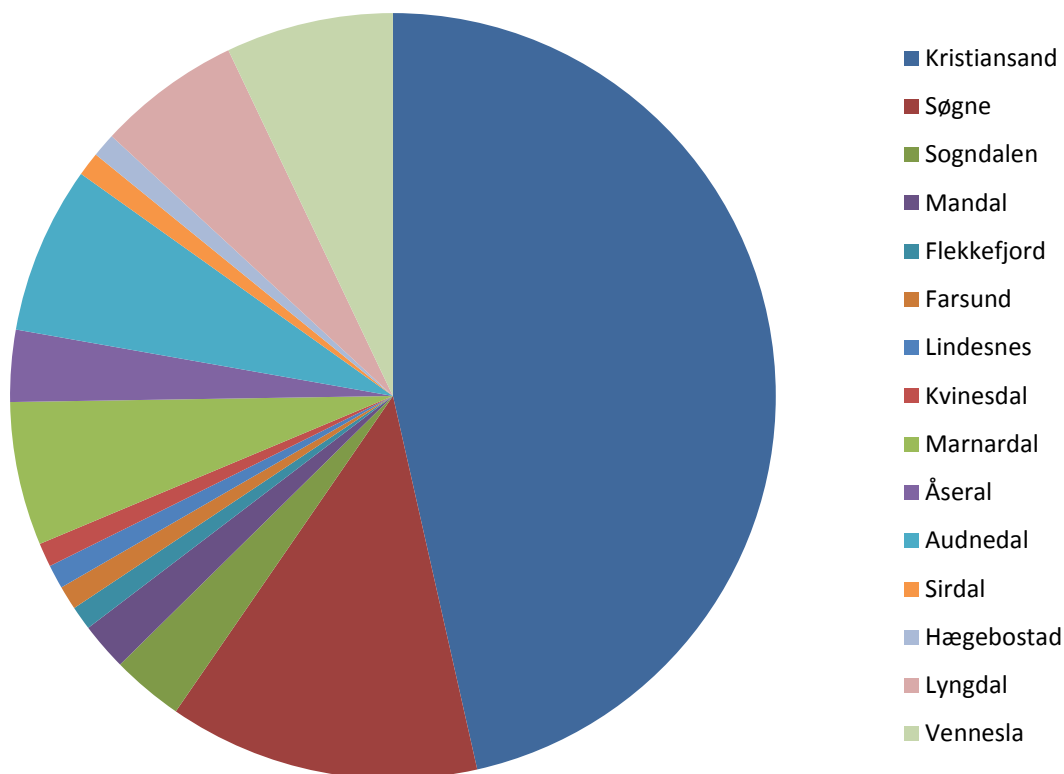
Det jobbes, fra styringsgruppa, mot at vi også skal få taletid i de politiske rådene i Aust-Agder.

Vi har gjort mange fremstøt mot de videregående skolene i Aust-Agder, men det har vært vanskelig å få innpass, og de har heller ikke trafikksikkerhetsdager på skolene tilsvarende det de har i Vest-fylket. Vi har fått lov å komme på enkelte skoler, men det har vært lite kjentgjort og liten struktur og forberedelse til besøket vårt fra skolenes side.

Fordeling mellom kommuner i Aust-Agder 2014

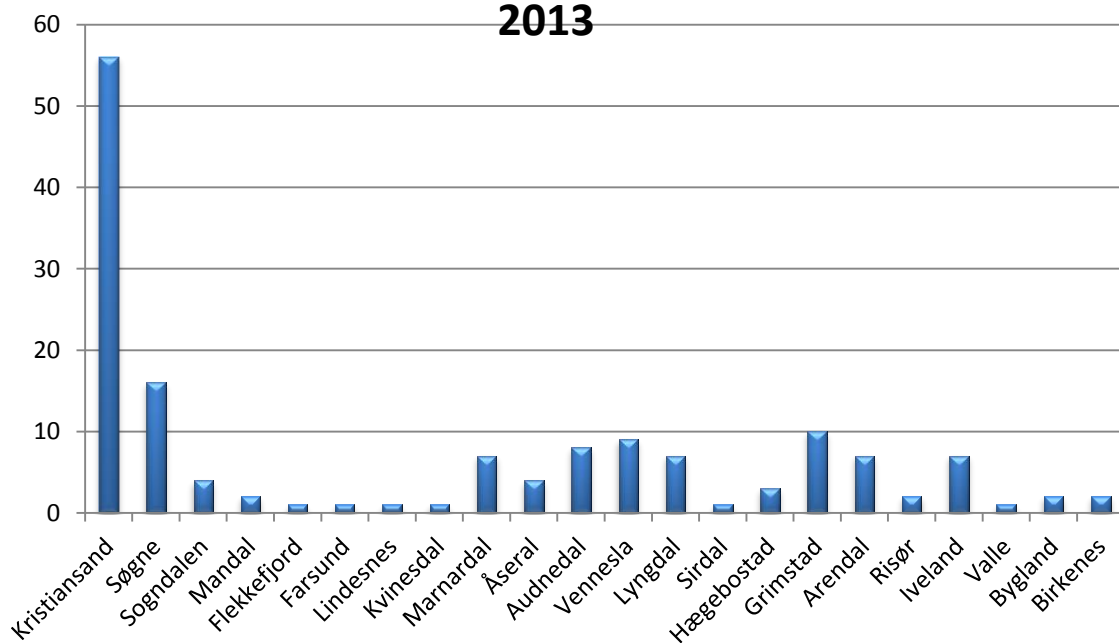

Fordeling mellom kommuner i Vest-Agder 2014

Det er en milepæl at vi i år har deltakere fra alle kommunene i Vest-Agder. Dette viser at det er mer kjentgjøring av kurset, enn avstand, som avgjør om vi får deltakere fra de ulike kommunene.

Kommuner i Agder som har hatt deltakere i 2013

Total kursdeltakelse siden oppstart i 2006

	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Antall kurs	3	5	5	6	5	7	10	10	11
Antall deltakere	61	63	74	87	88	117	139	173	182

Markedsføring

Det meste av midlene som er brukt på markedsføring i 2014, er brukt til å dekke timer for besøk og deltakelse på arrangementer utenfor Skantraf.

Det som har vist seg å være god markedsføring, har vært besøkene ut til skoler, bedrifter og organisasjoner. Det å kunne snakke trafikksikkerhet, og å ha noe konkret å tilby, som et verktøy for å prøve å få tallene på drepte og hardt skadde ned, synes å bli tatt godt imot.

Prosjektleder har deltatt på trafikksikkerhetsdager på følgende skoler:

- Flekkefjord vgs. i mars
- Øvrebø vgs. i april
- Vennesla vgs. i april
- Mandal vgs. i april
- Kvadraturen vgs. i april
- Lister vgs. i april
- Byremo vgs. i juni
- Forsvarets skolesenter Kjevik i februar og september

På disse dagene har 18pluss deltatt sammen med bl.a. Nullvisjonen og SVV.

Utenom trafikksikkerhetsdagene har disse skolene hatt besøk der 18pluss er lagt frem:

- Dahlske vgs. i mars
- Risør vgs. i mars
- Sam Eyde vgs. i juni og august
- UiA i august
- Mediehøyskolen i Agder i august

På disse skolebesøkene har vi hatt avtale med rektor om å komme, og det har vært tilrettelagt med lokale. Men kjentgjøringen før vi kom var heller dårlig, så det var lite fremmøte i forhold til antall elever i målgruppen. Vi opplevde at lærere på Dahlske hadde anbefalt elevene om ikke å gå på presentasjonen, da de mente det kun var reklame for de

forsikringsselskapene som støtter prosjektet. Vi er fortsatt kjent som «det derre forsikringskurset» for enkelte. Rektor på både Dahlske og Risør vgs. var til stede under presentasjonene, og tilbakemeldingen jeg fikk i etterkant var at de ikke ante hva 18pluss var, og at de ønsket jeg skulle komme tilbake så de kunne gjøre en bedre jobb med å samle elvene da de mente dette tilbudet burde nå ALLE i målgruppen.

Vi hadde også avtale om presentasjon på KHG vgs. og Vågsbygd vgs. da skolen startet opp i august. Dette falt bort grunnet streiken som var.

18pluss har deltatt på Trafikksikkerhetsdag på Evje i mai, arrangert av Evje og Hornnes Sparebank i forbindelse med deres 150 års jubileum. Her deltok vi med bilen og to ungdomsinstruktører, der vi snakket om rus og bilkjøring ved siden av å presentere kurset. Alle redningsetatene, SVV, kjøreskolene i Aust-Agder og forsikringsselskapene deltok også på denne ettermiddagen/kvelden.

Vi hadde en tilsvarende ettermiddag/kveld i Eiken i september, der FAU på Eiken skole arrangerte Trafikksikkerhetsdag i samarbeid med Vaf, Trygg trafikk og Nullvisjonen. Vi får svært gode tilbakemeldinger på disse standene våre.

Vi har også deltatt på forberedelser og gjennomføring av Russebilkontrollen i mars/april, både i Aust- og Vest-Agder. Her hadde vi en post der vi presenterte kurset, samt at vi hadde lagt opp til en «promilleløype». Her fikk russen prøve å løse oppgaver i «ruset tilstand» med bruk av promillebriller. En fin måte å kombinere fakta, aktivitet og erfaringer på.

Vi brukte samme løypa da vi hadde stand på Havnedagen 2014 i Kristiansand. Her ble kurset presentert både for ungdom som passerte, samt for foreldregruppen i form av de voksne som passerte. Vi hadde stor aktivitet på standen, og gode tilbakemeldinger. For oss som jobber med dette var det ekstra motiverende med gode tilbakemeldinger fra Bård Hoksrud, statssekretær i Samferdselsdepartementet.

18pluss og Trafoen ble lagt frem for TS gruppa i Kristiansand kommune i januar etter invitasjon fra Ole Rath i Trygg Trafikk. Representanten for oppvekst i TS gruppen var tydelig på at dette kunne være noe for det nye valgfaget i 10.klasse. Dette førte igjen til at Trafoen ble lagt frem for lærerne i Kristiansand da de var samlet på Skantraf i mars for å diskutere det nye valgfaget trafikk.

Trafoen er nå tatt i bruk av mange av ungdomsskolene i Kristiansand, og først ut var Samfundets skole med 4 grupper. Ansvar for dette ligger nå på nyansatt leder for Trafoen.

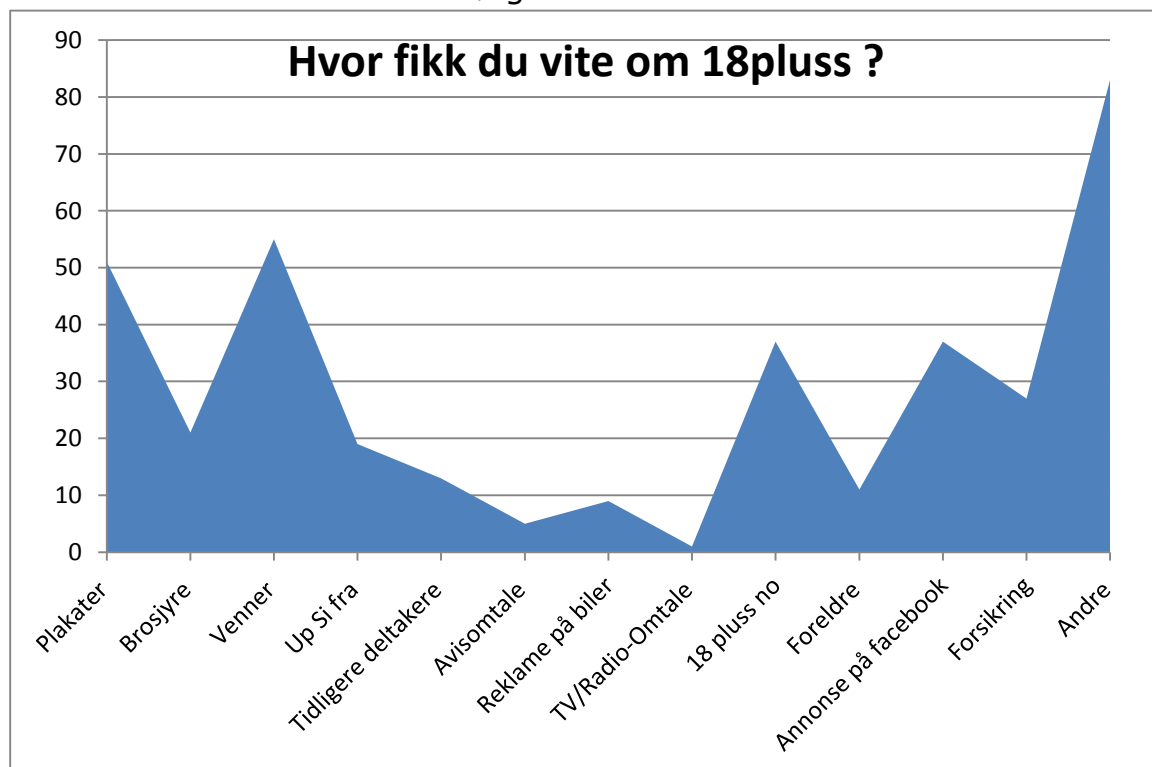
I april ble 18pluss lagt frem i TS gruppa i Vest-Agder. På denne samlingen ble alle TS tiltakene presentert, og for enkelte i gruppa i fylket var tiltaket vårt ukjent.

Listerrådet ble besøkt i februar, og dermed er alle kommunene i Vest-Agder gjort kjent med 18pluss kurset. På besøket vårt i Listerrådet ble politikerne invitert til å selv ta kurset vi satte opp ekstra i juni, og hele 4 av ordførere valgte å komme på kurset.

Tall fra Trygg trafikk sier at rundt 150 læringer vil være innblandet i trafikkkulykker hvert år. Vi ser på denne gruppen som viktige å få tak i, så også i år var vi til stede på samlingen til læringene innen bilfag da denne ble avholdt på Gokartbanen på Evje i september. I år fikk vi mer tid til å presentere oss, da vi var lagt inn i programmet som en av to forelesere. Vi brukte ulike graderinger der elevene selv vurderte egen risiko, før vi avsluttet med en presentasjon av kurset. I år kunne flere av elevene fortelle de andre om hvordan de hadde opplevd kurset, da de hadde gått på kurset etter presentasjonen i 2013. Bedre reklame kan vi ikke få. I år hadde hele fem elever innen bilfag mistet lappen fra april til september, alle pga. fart. Dette viser hvor stor risiko enkelte av læringene er villige til å ta.

Kurven under viser i hvilken sammenheng deltakerne har fått informasjon om 18pluss. Deltakerne kan krysse av på flere av alternativene.

I 2014 har deltakerne svart følgende:

Informasjon om kurset fra plakater, venner, Facebook og nettsiden gir høyest score. Under punktet «andre» er det skolebesøkene de fleste nevner, noe som igjen viser at det beste er å treffe deltakerne selv direkte, der de kan stille spørsmål og se oss.

Det er heller ikke i år brukt annonser på Facebook i forkant av kursene, da kursene har vært fulle i god tid før de skulle gå. Ved ledige plasser ble dette nevnt i statusmeldinger, og plassene ble tatt umiddelbart.

I juni bestemte vi at vi skulle fjerne muligheten til å melde seg på kursene fra Facebooksiden, da det viste seg at de fleste går på nettsiden når de skal melde seg på. I september ga vi de likevel denne muligheten tilbake, da vi fikk linket Facebooksiden direkte opp mot nettsiden, så påmeldinger kommer fra samme sted. Dette har siden fungert veldig bra.

Vi har nesten doblet antall likere på Facebooksiden dette året. Det varierer med aktiviteten på siden etter hva som blir lagt ut, og tidspunktet det legges ut på. Statuser som inneholder trafikkfaglig stoff blir sett av flest. Bilder og statuser umiddelbart etter kurs har også høy treffprosent.

En oversikt på Facebooksiden vår, viser at det er like mange av hvert kjønn som liker siden vår, 50/50 %. Aldersmessig har vi likere i alle aldre, men målgruppen vår, de mellom 18 – 24, er den største gruppen av likere.

Forsikringsselskapene

Selskapene som har sagt seg villige til å støtte prosjektet ved å gi kursdeltakerne rabatt på forsikring, er If og Gjensidige.

På spørsmål til deltakerne om hvor mange som er på kurset for å få billigere forsikring, er det normalt at 80-90 % svarer bekreftende på dette.

Kontakten med forsikringsselskapene har vært gjennom mail og telefon i år.

Forsikringsselskapene Gjensidige og If har byttet på å være til stede med en representant ved oppstart av syv av ti kurs i 2014. Gjensidige har vært på fem og If på to. De får fem minutter med deltakerne ved oppstart til å presentere sitt tilbud, og fortelle hvorfor de støtter prosjektet.

Tilbudet de gir til ungdommene som har gjennomført kurset er noe ulikt.

If: 20 % startbonus og 30 % rabatt. Etter et år er bonusen økt til 30 % og rabatten reduseres da med 10 %, osv.

Gjensidige: 20 % startbonus og 25 % rabatt, mister 10 % rabatt etter 1 år, men har da økt bonusen til 30 %, tilsvarende året etter. Gjensidige gir i tillegg tilbake ungdomstillegget dersom du har kjørt skadefritt når du er 24.

I begge selskapene vil prisene variere noe med tanke på hvilken bil du har, hvor du bor og kjørelengde du skal ha. Rabatten gis kun ved direkte kontakt med forsikringskontorene i Kristiansand.

Etter at media i år skrev om at det er større prisforskjeller mellom postnumrene her, enn hva som er vanlig ellers i landet med tanke på bilforsikringen til unge, fikk vi flere henvendelser med spørsmål om hva de kunne tjene på å ta kurset.

<http://www.fvn.no/okonomi/20000-kroner-dyrere-pa-Spangereid-enn-i-Vennesla-2666203.html>

Det har i år vært kontakt med SpareBank 1 Forsikring AS, med tanke på et samarbeid. Kontakten oppsto da de ønsket å få vite mer om prosjektet for å se om dette var noe de kunne tilby sine kunder. Det ble ganske raskt klart at de ikke ønsket å gi kursdeltakerne noe tilbud utover det de normalt gir, da de mente deres priser var konkurransedyktige nok. De var mer interessert i hva vi kunne tilby dem, enn å gi et tilbud til ungdom som viser interesse for å øke sin trafikk kunnskap og risikoforståelse ved å ta kurset.

De er invitert ut hit for å se hva kurset innebærer, men det virket ikke som om det var aktuelt. Skulle de komme med et tilbud, kan det være aktuelt å ta opp tråden igjen.

Det har ikke vært kontakt med andre selskaper, men det kan være aktuelt på et senere tidspunkt.

Gjensidige har i år hatt en av sine ansatte med på kurset. De har fått nye kontaktpersoner, og navn og tlf.nr. er oppdatert på nettsiden vår.

Det blir sendt mail til forsikringskontaktene en til to uker før kursstart der det blir informert om eventuelt antall ledige plasser på kommende kurs, samt gjort avtale om hvem som møter fra forsikringsselskapene.

Etter hvert kurs blir kopi av kursevalueringen sendt til kontaktpersonene i begge selskapene.

Budsjettrammer og ressursbruk

Budsjettrammene fra fylket var i 2014, som året før, på 1, 3 millioner kroner. Dette innebærer forventet tilskudd på 200.000 fra Aust-Agder fylkeskommune, og 100.000 fra Statens vegvesen region sør til prosjektet.

Tilskuddene fra Aust-Agder og SVV er ikke lagt fast inn i deres budsjetter, og må bes om årlig av VAF. Aust-Agder fylkeskommune har i 2014 også bekreftet tilskudd for 2015.

Budsjettet var beregnet for totalt 10 kurs.

Det blir etter kursene er over, sendt regning til de kommunene som har hatt deltakere på kurs i 2014. Regningen sendes med en anmodning om betaling, der en ber om 500 kr. pr. deltaker fra den aktuelle kommune. Navn på deltaker, adresse og kursdato blir oppgitt.

Det ble gjort vedtak i styringsgruppa i 2012 at årsrapporten skulle følge regningen til kommunene. Regningene blir derfor først sendt når årsrapporten er skrevet.

I 2013 var det 6 av 12 kommuner i Vest-Agder som betalte regningen de fikk. Dette er en kommune mindre enn i fjor. Det er de store kommunene nærmest oss som har valgt og ikke støtte prosjektet ved å betale regningen. Vi merker oss at tre av disse har Nullvisjon etablert i kommunen. Den største kommunen, med flest deltakere, og som startet prosjektet, har valgt og ikke betale. Denne kommunen har heller ikke Nullvisjon etablert.

Det er grunn til å skryte av kommunene som har Nullvisjon i Listerrådet og Lindesnesrådet, som støtter prosjektet år etter år.

18pluss har nå vært og gitt informasjon om 18pluss til Listerrådet, Lindesnesrådet og Knutepunkt Sør, og håper dette kan øke betalingsvilligheten.

I Aust-Agder betalte 2 av de 9 kommunene som mottok regning. Også her er det en kommune mindre enn ved fjorårets oppgjør. Det er et håp om at flere velger å gi sitt tilskudd etter informasjonsrunde hos politikerne. Vi har avtale om å legge frem 18pluss i Østre Agder regionråd i november 2014, og håper å få innpass hos de resterende i løpet av våren 2015.

Erfaringer og utfordringer

18pluss hadde i 2014, for første gang, hospitant fra Hint (Høyskolen i nord Trøndelag). I uke 2 hospiterte Ronny Egenes en uke der vi jobbet med ulike oppgaver tilknyttet 18pluss og Trafoen. Vi deltok også på Nyttårsaksjonen, Aksjon mot trafikkdød, på Quality Hotel i Sørlandsparken.

Å ta imot hospitanter hjelper oss til å tenke nytt, og samtidig gjøre prosjektet vårt kjent utover eget fylke.

Også i 2014 har alle kursene vært fulle, i tillegg til at vi har hatt ventelister på de fleste. Vi har hatt enkelte tomme stoler når kursene starter, men dette grunner i at enkelte ikke gir beskjed om frafallet, og at uforutsette ting, som sykdom, selvfølgelig skjer. At vi ved et tilfelle mistet nesten halve kurset grunnet dobbeltbooking av banen fra Skantraf sin side, håper vi sterkt var et enkelttilfelle. Ved meldt frafall har plassen blitt fylt opp fra ventelistene.

I år var det få påmeldte til høstens kurs da sommeren var over. Det gikk allikevel ikke lang tid før de ble fylt opp når vi startet med besøkene ut. Et par av skolebesøkene falt bort grunnet streiken, men dette var kanskje like greit da vi ikke hadde flere plasser å tilby.

Det er helt klart at det er behov for oppfølging etter påmeldingen har skjedd. Deltakerne mottar brev umiddelbart etter påmelding, men dette er langt fra nok. Påminnelse på SMS en mnd., en uke og dagen før, har vært nødvendig. Ved påminnelsene har jeg fått avmeldinger, og dermed hatt mulighet til å fylle på fra ventelistene. Med tanke på alle avmeldingene som var i år, så hadde enkelte kurs nesten vært tomme om vi ikke hadde fått beskjed og fått fylt dem opp i ettertid. At kurset er gratis, og at det ikke har noen konsekvenser om de ikke møter opp, gjør at enkelte nok er mer likegyldige til å følge opp. Påminnelsene på SMS gjør at flere sier ifra om de ikke tenker å komme.

I år skulle fire nye ungdomsinstruktører vært klare til oppstarten. Vi valgte å si opp avtalen med den ene av dem. De tre andre har fått prøvd seg i år, og det har gått greit. De trenger nok i alle fall en sesong til før de kan kalle seg «erfarne», men gir uttrykk for at de trives og begynner å føle seg mer trygge på oppgavene de har.

Siden vi hadde så mange instruktører som var nye, fikk vi laget en instruktørveileder. Denne ble utarbeidet sammen med instruktørene selv på en av samlingene, og skal være et hjelpemiddel til bruk for instruktørene. Den sier noe om hvilket fokus instruktørene skal ha under forberedelsene til

øvelsene, fokus under øvelsen på rettstrekket, fokus under øvelsen i svingen og etterarbeidet.

Denne høsten er enda to nye instruktører under opplæring, og skal være klare til våren 2015. Dette vil gjøre ungdomsgruppa vår i 2015 veldig «ung» med tanke på tiden de har vært i 18pluss. Og utfordringen for modullederne er å få gruppa til å fungere godt sammen, og øke kompetansen til instruktørene ytterligere.

Jeg har i år laget attester til alle ungdommene som har sluttet som instruktører i 18pluss. Dette for å «markedsføre» den flotte jobben de har gjort. At vi blir kjent hos deres fremtidige arbeidsgivere ser jeg som en viktig del av vår markedsføring.

Spørsmålene jeg får flest ganger etter presentasjonene ute, er fortsatt:

- *«Hvorfor har vi ikke fått høre om dette før?»*
- *«Hvorfor markedsfører dere ikke dette mer?»*

Det har vært mange besøk ute i år, og vi ser det nytter. Fasiten på hvilken markedsføringsmetode som virker best, synes ingen å ha. Men jeg har fortsatt stor tro på direktesalg. Vi har et godt produkt, produktet selger, om vi bare får tilgang på tilhørere.

Statens veivesens «Si ifra» har vært godt etablert på skolene i begge fylkene, noe som har gjort det vanskelig for 18pluss å slippe inn. I forbindelse med at «Si ifra» ikke lenger skulle drives på samme måte, og midlertidig er lagt død, hadde undertegnede et møte med Åse Uleberg i SVV. Her hjalp Åse til med å formidle kontakt med de videregående skolene 18pluss tidligere ikke hadde fått tilgang til i forbindelse med trafikksikkerhetsdager. Dette gjaldt spesielt vgs. i Aust-Agder, da de ikke arrangerer trafikksikkerhetsdager tilsvarende det de gjør i Vest-Agder. Noen besøk fikk vi til allerede på slutten av kurssesongen i år. Resten vil bli prioritert i kurssesongen 2015.

Det har i år blitt avholdt noen felles samlinger med TS gruppa i Vest-Agder, bestående av Nullvisjonens tre representanter, Si ifra SVV, Trygg trafikk Vest-Agder, Trafoen og 18pluss. Vi har valgt å bytte på å arrangere, og å ha tema for samlingene. Dette har vært positivt, og har økt samarbeidet betraktelig. Vi håper vi kan få denne gruppa til også kommende år, med spennende temaer for alle. «Si ifra» arrangerte en spennende dag der RPM prosjektet i Sør Trøndelag ble presentert. Dette prosjektet har mange likheter med 18pluss, men er mye mer spisset med tanke på deltakere. Hege Holltrø presenterte prosjektet, og deltok samtidig på et av 18pluss kursene da hun var her.

Snittalderen på deltakerne i år har vært 20 år og 6 mnd. I snitt har de hatt lappen 1 år og 4 mnd. 76 % av deltakerne har hatt egne biler.

34 % av deltakerne i 2013 har hatt trafikkuhell etter de fikk lappen.

Jeg synes det er flott at vi for første gang kan registrere deltakere fra **ALLE** kommunene i Vest-Agder. Vi har et stykke igjen for Aust-Agders del, men målet er fortsatt at vi skal klare det. Vi har en del forespørsler på telefon og på nettet fra ungdommer (og foreldre!) andre steder i landet, som ønsker å ta kurset, og som spør når vi kommer dit de bor. Vi har hatt deltakere fra totalt 18 kommuner utenfor Agder. Dette har vært ungdommer som har sin skolegang i Agder. Det hadde vært flott om tilbudet hadde nådd mange flere.....

Når rapporten skrives er det allerede god påmelding til vårkursene 2015.

November 2014

Marit Bech Olsen